

Čís. 475.

Dřevěný můstek, položený přes příkop k hospodářskému používání vybudovatele, nestane se tím, že konce jeho trámů zapuštěny jednak do veřejné cesty, jednak do veřejného statku (návse), příslušenstvím veřejného statku a tím pro každého použitelným.

(Rozh. ze dne 30. března 1920, Rv II 44/20.)

Žalobci postavili si na svůj náklad dřevěný můstek přes silniční příkop, by tak ze silnice mohli zajížděti do svého stavení. Prostor mezi příkopem a stavením jich náležela k návsi. Žalovaná sousedka používala, když můstek k jejímu stavení byl odstraněn, můstku žalobců, kteří proto žalovali, by bylo uznáno právem, že žalované nepřísluší právo jízdy přes onen můstek. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. **Důvody:** Můstek, jsa se zemí úplně spojen a slouže, dle tvrzení žalobců, k trvalému spojení obou sousedních parcel veřejného statku, nemá vlastní existence, nýbrž dle § 297 obč. zák. jest pouhou součástí parcel, do kterých jest zastaven a jest tedy věcí movitou. Žalobce, který neobmezené vlastnictví k můstku odůvodňuje tím, že jej sám postavil a opravuje a v dobrém stavu udržuje, domáhá se právní ochrany věci, která vlastní existence pozbyla a neexistuje a bylo proto již z tohoto důvodu žalobu zamítnouti. Jak již uvedeno, nemá po názoru soudu můstek jako movitá věc vlastní existence, jest částí parcel, na nichž jest postaven, totiž silnice a z části také návsi, do níž druhý jeho konec jest zapuštěn. Obě tyto parcely jsou však statkem veřejným, pročť jest i můstek statkem veřejným, sdíleje povahu pozemku, na němž jest postaven. **O d v o l a c í s o u d** žalobě vyhověl. **Důvody:** S názorem prvního soudu nelze souhlasiti. Je známo, jak podobné, přes silniční příkopy položené můstky vypadají; sestávají z několika podélných a snad i příčných trámů a hořejší plocha takového můstku musí ovšem, aby přejezd byl možným, býti ve stejné úrovni s půdou, takže trámece svými konci jsou v půdě samé. Tímto položením či vtlačěním konců do půdy nevzniká však takové pevné spojení se zemí, by bylo lze říci, že trámece či můstek staly se dle § 287 obč. zák. součástí nemovitosti, byť i snad žalobci měli úmysl můstek trvale tam ponechat pro účely svého hospodářství. K tomu přistupuje, že trvalé spojení tak, že by věc stala se součástí pozemků, může dle svého úmyslu přivoditi pouze majitel pozemků sám, nikoli osoba třetí; obě parcely však jsou dosud veřejným statkem. Má tedy odvolací soud za to, že takovýto můstek přes silniční příkop, ať už se svolením majitele půdy, či bez něho položený, byť i konci svých trámů spočíval v zemi, nestal se příslušenstvím půdy, nýbrž zůstal jako věc movitá vlastnictvím žalobců, jimž přísluší kdykoli právo, můstek zase odstraniti, zvláště když je možno i ohledně veřejného statku nabýti jakýchsi zvláštních práv. Jako vlastníci jsou však žalobci oprávněni výhradně sami používatí můstku; právům strany žalované neděje se tím újma. Může veřejného statku používatí i nadále, nikoli však také zařízení, soukromou osobou pro její vlastní účely upraveného na místě, kde by příjezd jinak ani nebyl možným (příkop). Žalovaná, která je sousedkou žalobců, nepopírá, že můstek zřídili si žalobci. Nevyznačivše nijak svého soukro-

mého vlastnictví, nemohli by snad žalobci poháněti k zodpovědnosti osobu cizí, poměrů neznalou; vůči žalované, která stav věci zná, dlužno jim toto právo přiznati. Jezdic přes cizí můstek, zasáhla žalovaná do výhradních práv strany žalující a jelikož ani netvrdila, že také jí přísluší ze soukromoprávního titulu právo jízdy po můstku, jest žaloba oprávněnou.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání — mimo jiné z těchto

důvodů:

Co se týče důvodu nesprávného právního posouzení věci, lze snad připustiti, že názor odvolacího soudu, ostatně jen mimochodem vyslovený, dle něhož jen majitel nemovitostí, nikoliv však třetí osoba, může přivoditi trvalé spojení tak, by se movitá věc stala součástí věci nemovité, v této všeobecnosti správným není. Stačí v tomto ohledu poukázati na ustanovení § 414 a násl. obč. zák. o nabývání práva vlastnického příbytkem. Přes to však nelze naříkanému rozsudku vytýkati nesprávné právní posouzení věci, a budiž, nehledíc k právě zmíněnému právnímu názoru, poukázáno na ostatní úplně správné vývody odvolacího soudu, ke kterým se ještě dodává toto: Dle spisů není sporným, že žalobci zřídili si můstek pro svoje hospodářské účely a sami jej ze svého udržují. Žalovaná proti tvrzení žalobců, že je můstek ve výlučném jejich soukromém vlastnictví, namítá, že můstek za daných okolností stal se součástí veřejného statku. Tu však dlužno připomenouti, že § 297 obč. zák. ohledně podobných věcí, jako je zmíněný můstek, mají-li se státi součástí pozemku, výslovně předpokládá, by věc byla zřízena v tom úmyslu v zemi a půdě, by trvale na ní zůstala. Pouhé vtačení můstku do půdy veřejného statku bez onoho úmyslu tedy ještě nestačí. Není dále ani rozhodným, že příkop a pozemek č. p. 1021/7 (náves) jsou dosud veřejným statkem, jichž může užívat každý úd obce (§ 288 obč. zák.), neboť v tomto případě nejedná se o užívání veřejného statku, ohledně které otázky příslušelo by rozhodnutí správnímu úřadu, nýbrž o právo vlastnické ohledně můstku samého, jež posuzovati sluší dle § 354 a násl. obč. zák., jimiž je majiteli propůjčeno právo, že nemusí trpěti nežádání vsahání do svého vlastnictví a ohledně kterého nebylo prokázáno, že podléhá obmezení v tom smyslu, že musí trpěti spoluzívání jiných osob. Ku poukazu dovolatelky na to, že názor odvolacího soudu vedl by k tomu, že by byl vlastně veřejný statek vyloučen z veřejného užívání, a že, kdyby překročení příjezdních můstků bylo závislým na povolení těch, kdož můstky stavěli, byla by náves uzavřena i vlastním občanům obce, sluší podotknouti, že domněnka tato případnou není, jelikož rozhodnutím tohoto případu se nijak neprejudikuje otázce používání veřejného statku.

Čís. 476.

Směnná smlouva, ujednaná s dodatkem, že jeden ze smluvníků může jím výměnou poskytnuté pozemky v umluvené ceně zpět koupiti, nebudou-li druhým smluvníkem do určité doby zastavěny, jest ujednaná pod rozvazovací výminkou. Dostaví-li se výminka, podrží smluvník, v jehož prospěch přičiněna výminka, pozemky, jež směnou obdržel, a obdrží zpět proti zaplacení umluvené ceny pozemky, jež směnou přepustil.

(Rozh. ze dne 30. března 1920, Rv II 47/20.)